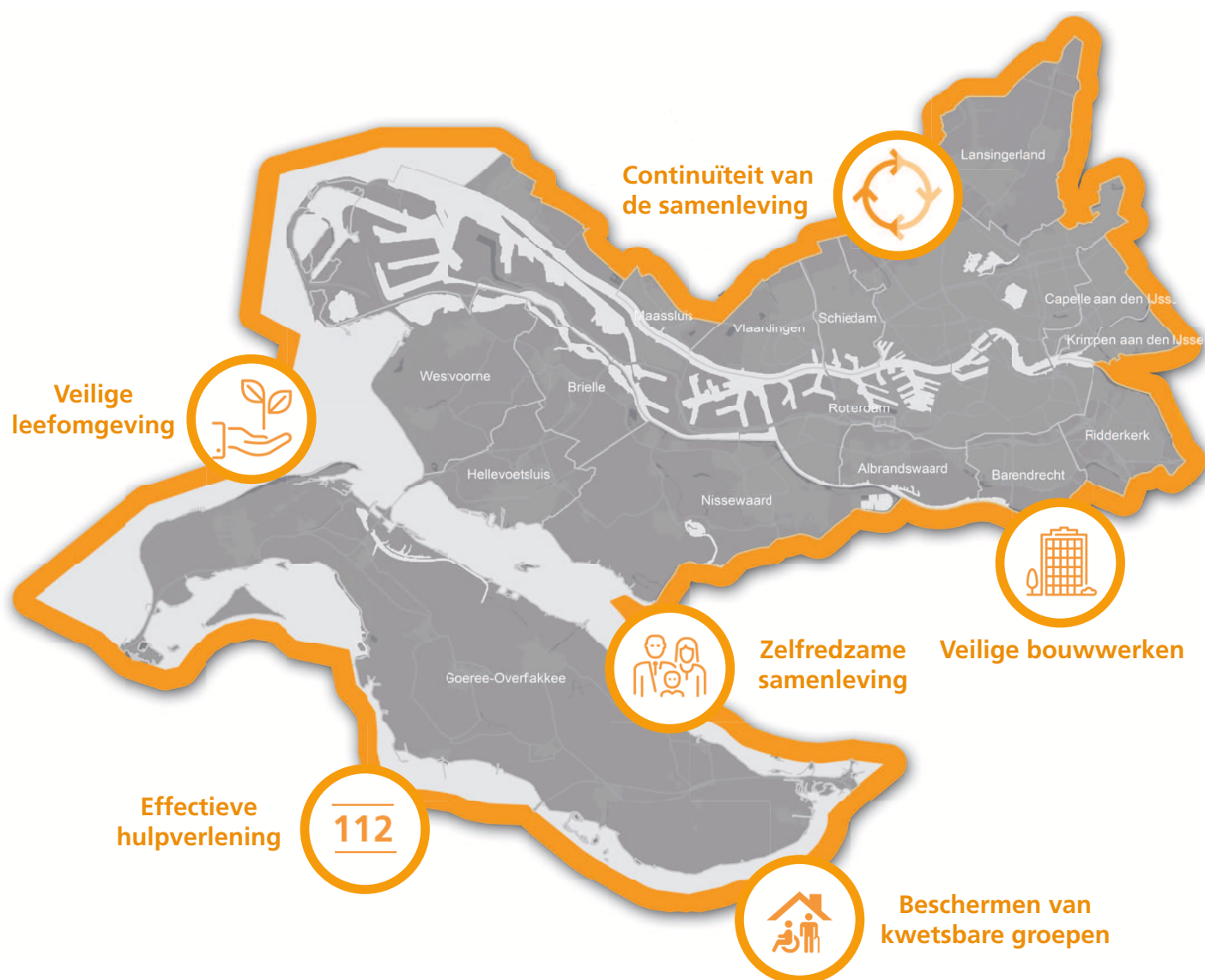

Samen werken aan een **VEILIGE LEEFOMGEVING**

“De Omgevingswet biedt mogelijkheden voor het creëren van een veilige leefomgeving. Samen met onze partners willen we die mogelijkheden benutten.”

Arjen Littoij - Algemeen directeur VRR

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en de Omgevingswet

Het maatschappelijke doel van de Omgevingswet is het bereiken en in stand houden van een gezonde en veilige leefomgeving. De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) heeft verantwoordelijkheden op het gebied van fysieke veiligheid en zet haar kennis en ervaring in om het bevoegd gezag in staat te stellen een veilige leefomgeving te bereiken. In deze brochure vertellen wij u wat wij verstaan onder een veilige leefomgeving en hoe wij daaraan willen bijdragen.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond is een organisatie waarin de brandweer, ambulancedienst, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), 112-meldkamer en risico- en crisisbeheersing samenwerken. De veiligheidsregio is daardoor deskundige op het gebied van rampenbestrijding, crisis- en risicobeheersing, brandweezorg, ambulancezorg en geneeskundige hulpverlening. Doordat we vaak te maken krijgen met onveilige situaties hebben we veel kennis over het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten. Onze verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. Een belangrijke taak uit deze wet in relatie tot de nieuwe Omgevingswet is het inventariseren van en adviseren over risico's van branden, rampen en crises.

Vanuit onze taakstelling zijn wij medeverantwoordelijk voor een veilige leefomgeving en daarom willen wij samen met het bevoegd gezag een veilige leefomgeving voor burgers en bedrijven realiseren en in stand houden. We vinden het daarom belangrijk om in een vroeg stadium mee te denken over de invulling van de instrumenten uit de Omgevingswet.

Samen kunnen wij ervoor zorgen dat het bevoegd gezag:

- in staat is om bewust risico's te accepteren;
- een veilige leefomgeving voor burgers kan bieden;
- randvoorwaarden kan scheppen zodat hulpverleners veilig kunnen optreden.

Door veiligheid bij de eerste schetsen van gebouwen en gebieden mee te nemen, kunnen we incidenten voorkomen of de gevolgen van een ramp of crisis beperken. Een veerkrachtige samenleving is daarbij ons uitgangspunt.

ONZE BIJDAGEN

De VRR wil haar kennis inzetten om concrete bijdragen te leveren aan een veilig(er) Rotterdam-Rijnmond en adviseert integraal en risicogericht bij visie-, plan- en besluitvorming die voortvloeit uit de Omgevingswet.

Participatie en het geven van advies gebeurt daarom vanuit één integraal veiligheidsbeleid.

“De adviseurs van de VRR zijn proactief en spreken namens de gehele VRR, integraal voor alle disciplines die de VRR kent. Voor elke visie, plan of vergunning komt vanuit de VRR dan ook één advies.”

Onze adviezen zijn risicogericht. Dat vraagt niet alleen toepassing van regels, maar ook het scherp in beeld brengen en afwegen van risico's, het inbrengen van mogelijkheden om de veiligheid te bevorderen, het motiveren van anderen die het verschil kunnen maken en het beïnvloeden van gedrag.

Dat betekent dat wij ons in onze advisering primair richten op complexe risico's, omdat wij juist bij deze risico's vanuit onze integrale deskundigheid van meerwaarde zijn. Om goed te kunnen adviseren is immers kennis nodig van risico's, incidenten en de bestrijding ervan.

Onderdeel van onze bijdrage aan een veilige leefomgeving is het verbinden en motiveren van belanghebbenden. Er wordt daarom veel samengewerkt met gemeenten, Provincie Zuid-Holland, waterschappen, politie, GGD, DCMR en het bedrijfsleven.

Samen werken aan een veilige leefomgeving

Een veilige leefomgeving is een omgeving waarin burgers veilig kunnen wonen, werken, reizen en recreëren. Om dat te bereiken wil de VRR burgers beschermen tegen risico's van branden, rampen en crises en zorgen voor hulpverlening en nazorg als zij onverhoopt slachtoffer worden van een incident.

Het bieden van een veilige leefomgeving gaat daarom over:

- een veilige omgeving;
- veilige bouwwerken;
- een zelfredzame samenleving;
- het beschermen van kwetsbare groepen;
- een effectieve hulpverlening;
- de continuïteit van de samenleving.

Om een veilige leefomgeving aan burgers te kunnen bieden, richt de VRR zich in haar advisering op bovenstaande aspecten. Daarbij geldt dat wij alleen door een goede samenwerking met andere belanghebbenden succesvol kunnen zijn in onze taak.

EEN VEILIGE OMGEVING

In Rotterdam-Rijnmond ligt het grootste haven- en industriegebied van Europa. De omvang en nauwe verwevenheid van stad, industrie en infrastructuur maken dit gebied complex. De VRR zet zich in voor een goede balans tussen economische activiteiten en de risico's voor de omgeving die worden veroorzaakt door deze activiteiten.

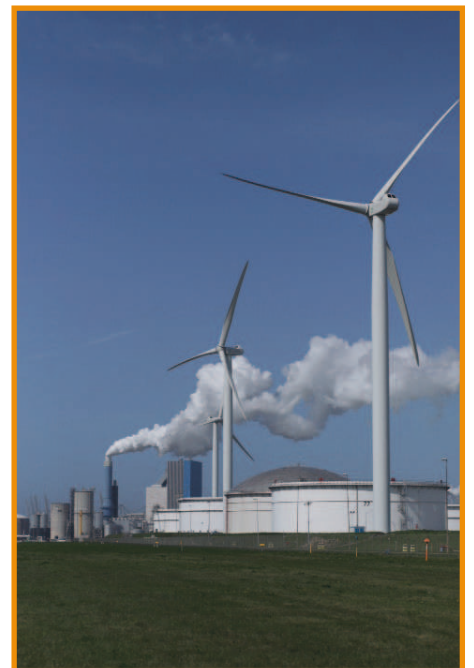
Vanuit de wet heeft de VRR bij de meest risicovolle bedrijven (zogenaamde BRZO*-bedrijven) een adviserende en toezichhoudende rol. Daarnaast hebben wij de bevoegdheid om BRZO-bedrijven aan te wijzen als bedrijfsbrandweerplichtig.

Er is echter ook nog een grote groep bedrijven die niet tot de meest risicovolle bedrijven behoort, maar wel met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen werkt. Juist deze bedrijven hebben onze bijzondere aandacht als het gaat om (brand)veiligheid.

Naast de industrie kent Rotterdam-Rijnmond een hoge bevolkingsdichtheid. Dit heeft tot gevolg dat verschillende functies (wonen, werken, reizen en recreëren) dicht bij elkaar plaatsvinden. Vaak is dit helemaal geen probleem maar soms levert dit lastige situaties op. Bijvoorbeeld op het gebied van waterveiligheid en klimaatverandering.

Droogte, hitte en extreme neerslag komen steeds vaker voor. Dit heeft invloed op het haven- en industriegebied en de leefbaarheid van dorpen en steden. De kans op natuurbrand neemt toe, droogte is van invloed op de beschikbaarheid van bluswater en extreme neerslag heeft invloed op de bereikbaarheid van hulpdiensten.

Door onze leefomgeving slim en toekomstbestendig te ontwerpen, kunnen de gevolgen van veranderend klimaat worden beperkt. De VRR biedt daarvoor handvatten.

* BRZO: Besluit Risico's Zware Ongevallen

VEILIGE BOUWWERKEN

De veiligheid van een bouwwerk is afhankelijk van het gebruik en de locatie. Soms laat de wetgeving meer ruimte dan vanuit veiligheidsoogpunt gewenst is. Bijvoorbeeld als de omgeving van een loods kwetsbaar is voor rook- en stankoverlast en er tegelijkertijd veel brandbare materialen als plastics of banden worden opgeslagen. Bieden we de mensen dan nog een veilige en gezonde leefomgeving?

Met dit soort situaties houden wij rekening. We willen vroegtijdig bij gebiedsontwikkeling participeren en op basis van omgevingskenmerken situatiegericht adviseren. Ons uitgangspunt daarbij is ontwikkelingen mogelijk maken met oog voor veiligheid.

EEN ZELFREDZAME SAMENLEVING

Als veiligheidsregio vinden we het belangrijk dat mensen zich bewust zijn van veiligheidsrisico's in hun omgeving. Daardoor zijn zij beter in staat om te handelen bij een brand, ramp of crisis. Dit vergroot de zelfredzaamheid en maakt mensen minder afhankelijk van overheidszorg tijdens en na een incident. Daarom zetten wij in op publieksvoorlichting, waarbij we onze boodschap steeds afstemmen op onze doelgroep.

HET BESCHERMEN VAN KWETSBARE GROEPEN

Het bouwbesluit regelt het minimale (brand)veiligheidsniveau voor gebouwen. Voor bestaande bouwwerken geldt een lager voorzieningenniveau dan voor nieuwe bouwwerken. Een flat uit 1970 is dan ook anders dan een nieuw appartementencomplex. Omdat mensen langer zelfstandig thuis blijven wonen, leven steeds meer ouderen in gebouwen met een lager (brand)veiligheidsniveau. Veel ouderen kunnen zichzelf tijdens een crisissituatie niet in veiligheid brengen. Dat leidt in de praktijk tot benauwende situaties, waarbij helaas ook slachtoffers vallen. Daarnaast zorgt dit voor een grote druk op de capaciteit van hulpdiensten. Ouderen verdienen daarom extra aandacht als het gaat om de (brand)veiligheid van hun woningen en gebouwen. Zo werkt de VRR samen met woningbouwcorporaties en zorgverleners aan veiligere woningen, zodat we van onbeheersbare situaties beheersbare situaties kunnen maken. Als het gaat over veiligheid bij ouderen, gaan wij daarom naast 'zorg op maat' ook uit van 'brandveiligheid op maat'.

EFFECTIEVE HULPVERLENING

De omgeving verandert constant, tegelijkertijd heeft iedereen recht op dezelfde hulpverlening. De brandweer en ambulance zijn 24 uur per dag, 7 dagen per week inzetbaar om die dekking te garanderen. Bereikbaarheid voor hulpdiensten en aanwezigheid van bluswater wordt door het Rijk overgedragen aan gemeenten en zijn voor ons dan ook belangrijke onderwerpen.

Daarnaast zien we nieuwe vormen van energievoorziening ontstaan in onze leefomgeving. Bijvoorbeeld windturbines, bio-vergistingsinstallaties, grootschalige energieopslag (buurtbatterijen), waterstof en LNG. De techniek verandert snel en deze toepassingen leveren andere en soms nieuwe risico's voor de omgeving op. Dat geldt ook voor het veilig kunnen werken door hulpdiensten. De VRR denkt daarom graag mee over de toepassing van nieuwe energievormen in de leefomgeving.

DE CONTINUÏTEIT VAN DE SAMENLEVING

De wereld digitaliseert. ICT en elektronica zijn een steeds groter onderdeel van ons leven. Spraak- en datacommunicatie zijn onderdeel van de vitale infrastructuur, net zoals waterkeringen, (buis)leidingen en auto- en spoorwegen. Het beschermen van vitale infrastructuur is belangrijk, want incidenten met dit soort objecten hebben vaak gevolgen voor de economische en maatschappelijke continuïteit.

Uitgangspunten Omgevingswet

De Omgevingswet heeft als doel meer duidelijkheid te scheppen voor burgers en bedrijven. Het aantal wetten is verminderd en de mogelijkheid voor participatie is vergroot. Onderdeel van de Omgevingswet zijn vier Algemene Maatregelen van Bestuur, die meer concrete normen en regels bevatten op het gebied van de fysieke leefomgeving. De Omgevingswet heeft een aantal instrumenten waarmee de invulling van de fysieke leefomgeving bepaald kan worden. Dat begint bij een omgevingsvisie, waarin uitgangspunten bepaald worden. Daarnaast is er bijvoorbeeld het omgevingsplan, waarin het bevoegd gezag meer ruimte krijgt om zelf regels aan de fysieke leefomgeving te stellen.

Van visie naar plan

Veiligheid is een belangrijk onderdeel van de kwaliteit van de leefomgeving en verdient dan ook een duidelijke plaats in de omgevingsvisie. Dit is ook nodig om het doel van de wet (een veilige en gezonde leefomgeving) te kunnen bereiken.

De VRR gaat graag in gesprek over de gemeentelijke visie op veiligheid, want door het bepalen van het ambitieniveau kan de VRR gericht adviseren over het bereiken daarvan. Om te komen tot een realistisch en risicogerichte veiligheidsambitie biedt de VRR handvatten. Daarbij maken wij onder andere gebruik van het Regionaal Risicoprofiel.

Nu duidelijk is waar en welke ambities van meerwaarde zijn voor de gemeente, adviseert de VRR over de mogelijkheden tot het bereiken van een veilige leefomgeving. Daarbij is de VRR voorstander van een integrale aanpak. Zo biedt het omgevingsplan veel mogelijkheden om een veilige leefomgeving te bereiken, maar liggen ook buiten de instrumenten van de Omgevingswet kansen. Bijvoorbeeld door het maken van afspraken met woningbouwcorporaties over de brandveiligheid bij kwetsbare bewoners of door het geven van voorlichting.

De VRR wil daarom duidelijk zijn over de manier waarop haar advies is te borgen met de instrumenten die de Omgevingswet biedt of andere instrumenten die andere wetgeving biedt. Door een brede aanpak toe te passen wordt de kans dat een veilige leefomgeving wordt bereikt vergroot.

Verder schrijft het Besluit Kwaliteit Leefomgeving voor om in het omgevingsplan 'rekening te houden met het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises' (art. 5.2). Dit raakt de belangen van de veiligheidsregio en wij geven daarom graag samen met onze gemeenten invulling aan dit artikel.

Wilt u doorpraten over onze rol in uw gemeente?

Neem dan contact op via het e-mailadres: veilige.leefomgeving@vr-rr.nl of met Hans Broekhuizen, programmamanager Veilige Leefomgeving, e-mail: hans.broekhuizen@vr-rr.nl

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Postbus 9154
3007 AD Rotterdam

Wilhelminakade 947
3072 AP Rotterdam

T 088 877 90 00

www.vr-rr.nl
info@vr-rr.nl

 /veiligheidsregiorr

 @Vr_RR

 /veiligheidsregiorr